

deles imod den bestaaende Lovgivning, navnlig Loven af 4de April 1855 om Sognebaandets Løsning. Der staaer nemlig i denne Lovs § 2: „Den Paagjældende bør træffe fornøden Aftale om Sagen med den for en vis Menighed bestiftede Præst.“ Man er altsaa indskrænket til Valget mellem de Præster, der ere bestiftede for en vis Menighed. Det er et yderst gennemgribende Spørgsmaal, som den ærede Rigsdagsmand vil føre mig ind paa igjennem den Tankegang, han fremførte. Det vil let sees, at en saadan Ordning, som han har tænkt sig, vilde frembyde overordentlig store Vanstueligheder, navnlig da vedkommende Præst saaledes kom til at bestikke sig selv for en vis Menighed, hvilket vilde være i Strid med de Principer, som ellers ere gjældende, at enhver Præst skal være bestiftet til et vist bestemt Embede. Iøvrigt vil Sagen vistnok være et saadant reent indre kirkeligt Anliggende, at jeg virkelig troer, at om ikke Andre, saa vil i alt Fald den ærede Rigsdagsmand for Holbæk Amts 2den Valgkreds (Tscherning) være enig med mig i, at det vilde være urigtigt, om Rigsdagen gjorde dette Spørgsmaal til Gjenstand for sit Initiativ. En anden Sag er det, at der, forsaavidt man gik ind paa denne Anstuelse og ordnede Sagen paa denne Maade, kunde være enkelte Spørgsmaal, som det vilde være nødvendigt, at den lovgivende Magt gav sit Samtykke til.

Det er blevet anført, at Loven ikke har optaget Præstebaldene i det Tørningelehnste og paa Als og Vrå. Underligt er det, at denne Bemærkning er fremkommen fra den samme ærede Rigsdagsmand, nemlig Rigsdagsmanden for Ribe Amts 5te Valgkreds (Høgsbrev), som tillige i temmelig stærke Udtryk gjorde gjældende, at Staten, eier de kirkelige Indtægter; men hvis det saaledes er en verdslig Indtægt, saa vil den ærede Rigsdagsmand indse Spørgsmaalets Vanstuelighed. Naar det nemlig ikke er et geistligt Spørgsmaal, kunde det blive tvivlsomt, om det kunde undrages den Repræsentations Behandling, som repræsenterer disse Landsdeles verdslige Interesser. Ved at sammenholde disse sine to Anstuelser vil den ærede Rigsdagsmand see, hvilke store Vanstueligheder han styrter ned i, og hvor overor-

dentlig vanstueligt det er at ordne denne Sag. Jeg skal bemærke, at hvad Tørningelehn angaaer, da udøver netop paa alle Spørgsmaal med Hensyn til verdslig-geistlige Anliggender, f. Ex. Præstebaldenes Indtægter, og hvad dermed staaer i Forbindelse, det slesvigsk Ministerium den største Indflydelse. Den ærede Rigsdagsmand anførte som en Grund til, at man skulde gaae ind paa dette Spørgsmaal, Ytringer, der vare komne fra de kongerigsk Medlemmer i de blandede jydsk-slesvigsk Menigheder. Sa, men Spørgsmaalet, som han stillede det, gik langt videre; det vilde komme til at berøre alle Deboerne saavel i Tørningelehn som paa Als og Vrå, og derfor vilde med al Agtelse for de kongerigsk Medlemmer af disse blandede Menigheder disse Udtalelser fra deres Side ikke kunne være afgjørende, naar der er Tale om slesvigsk Forhold. Jeg maa derfor troe, at man vil forøge de Vanstueligheder, som det af Forhandlingerne synes at fremgaae at denne Lov er tilstrækkeligt omgivet af, og udstrække deres Omraade. Det forekommer mig sæstteligt, først at see at saa Loven gjort gjældende for det deri foreslaaede Omraade, og det vil vistnok falde haardt nok at blive enig om at føre den igjennem i denne Skikkelse. Jeg har heller ikke forstaaet, hvorledes den ærede Rigsdagsmand vil have, at Lønningerne skulle fastsættes for de enkelte Præster efter det Antal af Menighedsmedlemmer, der sluttede sig til dem. Jeg troer ikke, at det let vil være muligt at give Lønningssatser, der skulle støtte sig paa den tilfældige Omstændighed, at et større eller mindre Antal Medlemmer sluttede sig til Præsten. Det vilde være en vis Præmie for den, der kunde faae ret Mange fra fremmede Sogne til at slutte sig til ham. Man kunde sige, at for hvert Medlem, han kunde godtgjøre havde sluttet sig til ham, skulde han have et vist Tillæg, men jeg vilde ikke ansee en saadan Ordning for hensigtsmæssig. Maaflue imidlertid det ærede Medlem, som det lod til paa en Anbødning af ham, blot har tænkt paa Offret, men saa vilde det jo ikke vedkomme Lønningssatserne og vilde altsaa ikke kunne anføres som en Anse; thi hos den ærede Rigsdagsmand var det jo en Anse, at denne Lov i sin Bedømmelse af de kirkelige Forhold ikke